

andre masseødelæggelsesvåben, som nu åbnes for undertegnelse i Moskva, London og Washington. Aftalen er ikke ensbetydende med havbundens totale demilitarisering, men tør betegnes som et vigtigt skridt i denne retning.

De seneste års relativt gunstige udviklingslinje med hensyn til gennemførelsen af begrænsede nedrustningsforanstaltninger blev således opretholdt. Aftalens tilblivelseshistorie, der, som det vil vides, omfatter langvarige og særdeles vanskelige forhandlinger i Genève, er samtidig et nyt bevis på, at et vigtigt multilateralt instrument kan skabes, når den fornødne vilje til fremskridt er til stede hos stormagterne, og både disse og verdenssamfundet som helhed har evnen til at finde frem til og blive enige om det i den givne situation opnåelige.

Netop i denne sag viste det sig, både at medlemskredsen i almindelighed var i stand til i et vist omfang at påvirke de to store magter, og at den i sidste instans havde tilstrækkelig realisme til ikke at forskertse et positivt resultat, omend det ikke på alle områder er tilfredsstillende.

Begrænset som fremskridtet er, kan det derfor tages som fornyet udtryk for, at vekselvirkningen mellem nedrustningsudvalget i Genève og generalforsamlingen kan være frugtbar.

Dette resultat blev på det civile område komplementeret af et gunstigt udfald af generalforsamlingens drøftelser af spørgsmålet om udnyttelsen af havets og havbundens ressourcer samt spørgsmålet om indkaldelse af en ny konference vedrørende retsordenen på havet med henblik på en opfølgning og ajourføring af de på den tidligere i Genève afholdte konference opnåede resultater. For det første vedtog generalforsamlingen en deklaration om principper for havbunden og dennes undergrund, der ligger uden for den nationale jurisdiktions grænser, hvori bl. a. fastslås, at havbunden, dens undergrund og naturforekomsterne deri udenfor national jurisdiktion er menneskehedens fælles arv og følgelig ikke kan gøres til genstand for tilegnelse fra nogen stats side. Der forudses samtidig oprettet et internationalt regime, som skal sikre, at udnyttelsen af naturforekomsterne skal ske til fordel for alle verdens nationer med særlig hensyn-

tagen til udviklingslandenes interesser og behov.

Dernæst besluttede generalforsamlingen at indkalde en konference i 1973, som skal behandle oprettelsen af et retfærdigt internationalt maskineri, en præcis definition af havbundsområdet og en bred række beslægtede spørgsmål, som f. eks. retsordenen på havet, kontinentalsokkelen og søterritoriet. Det forberedende arbejde blev lagt i hænderne på et udvalg om retsordenen på havet. Det lykkedes Danmark at få sæde i dette udvalg.

Generalforsamlingen bekræftede hermed De forenede Nationers vigtige funktion som rammen om og igangsætter af betydningsfulde kodifikationsforsøg på den internationale rets område.

9. Som endnu et eksempel fra samlingens kreditside bør nævnes beslutningen om at nedsætte et udvalg til undersøgelse af spørgsmålet om rationalisering af generalforsamlingens procedurer og organisation. Udvalget kom til at bestå af 31 medlemmer udpeget på grundlag af en passende geografisk repræsentation. Danmark fik sæde også i dette udvalg.

Udvalget kan ikke betegnes som nogen nydannelse, al den stund det har haft ikke færre end fem forgængere, det seneste i 1962-63.

Siden det sidste udvalg afsluttede sit arbejde, er generalforsamlingens medlemstal og arbejdsbyrde vokset betydeligt, og det er nu ved begyndelsen af FN's andet 25-år fundet påkrævet ved en fornyet gennemgang af generalforsamlingens arbejdsformer og organisation at søge tilvejebragt de bedst mulige betingelser for, at generalforsamlingen kan klare opgaverne så effektivt og fyldestgørende som muligt.

10. Vedtagelsen af den internationale udviklingsstrategi for FN's 2. udviklingstår var så langt den vigtigste begivenhed på det økonomiske område. Når man betænker, hvor stor afstand der var mellem industrilandenes og udviklingslandenes syn på strategiens udformning under de forberedende drøftelser i 1969 og 1970, var det mindre overraskende, at de afsluttende forhandlinger blev vanskelige, end at det overhovedet lykkedes at tilvejebringe enighed